

gemeente Rheden

Visie sportpark De Pinkenberg, “Open, duurzaam en meer dan voetbal”

gemeente Rheden

Inhoudsopgave

1. Inleiding	3
2. Samenvatting	4
3. Aanleiding	4
4. De clubs	5
5. Het proces	8
6. Demografische ontwikkelingen	9
7. Visie	11
a. Samenwerking tussen de clubs	11
b. Activiteiten op het sportpark	11
c. Samenwerking met partners op het sportpark	12
d. Een gezamenlijke nieuwe accommodatie	12
e. De Pinkenberg en haar omgeving	13
f. Veiligheid en parkeren	13
g. Een aankomst op De Pinkenberg in 2035	13

gemeente Rheden

1. Inleiding

Hoe ziet de toekomst van sportpark De Pinkenberg eruit? Dat is de vraag die de besturen van de verenigingen VVO, Veluwezoom en DVOV zichzelf in 2023 hebben gesteld.

Op de meeste sportparken in Nederland vinden weinig andere activiteiten plaats. De georganiseerde verenigingssport maakt veelal gebruik van het sportpark. En dat betekent dat op bepaalde tijden het sportpark nauwelijks wordt gebruikt. Ongeveer de helft van de sportparken in Nederland is dan ook afgesloten met een hek, wat niet uitnodigt om het te gebruiken. En dat terwijl de druk op de publieke ruimte in Nederland toeneemt. Deze druk op de ruimte in steden en de maatschappelijke uitdagingen voor gemeenten maken sportparken tot heel interessante plekken. Sportparken hebben ruimte om andere functies een plek te geven. Dus een bredere inzet van deze kostbare ruimte voor maatschappelijke doelen is een kans, ook bij ons op De Pinkenberg. Een mooi voorbeeld hiervan is sportpark Kranenhof in Escharen, waar voetbalvereniging EGS'20 een prachtig multifunctioneel complex heeft gerealiseerd.

Wij, de verenigingen in samenspraak met de gemeente, hebben dan ook de wens geuit om een duurzaam en open sportpark te realiseren dat past bij de maatschappelijke ontwikkelingen. Voetbal moet wel het uitgangspunt blijven, deze nationale sport nummer één wordt door zo'n 1.800 leden van onze verenigingen iedere week met plezier beoefend of bekeken.

Onze wens is voortgekomen uit de wetenschap en het besef dat de bestaande accommodaties oud, niet duurzaam en hard aan uitbreiding en groot onderhoud toe zijn. Dit bracht ons aan het denken. Wij kijken dan ook nu al uit naar een volgende fase van dit visietraject, de uitvoering van de visie en het opstellen van een accommodatieplan.

gemeente Rheden

2. Samenvatting

“De Pinkenberg, open, duurzaam en meer dan voetbal” is een gezamenlijk doel van de verenigingen op sportpark De Pinkenberg. Met behoud van de sfeer op het sportpark gaan wij de komende jaren onze droom realiseren. Binnen tien jaar staat er een gezamenlijk volledig nieuw en duurzaam clubhuis op een duurzaam en open sportpark. Het clubhuis van de toekomst met niet alleen ruimte voor de huidige clubs, maar ook ruimte voor partners, waar de komende jaren de samenwerking mee wordt gezocht en aangegaan.

Een lange weg te gaan, waarin wij niet stilzitten, maar naar onze droom toewerken. De eerste jaren wordt steeds intensiever met elkaar de samenwerking gezocht, op voetbal- en op organisatorisch gebied. Op voetbalgebied te beginnen met een samenwerking bij de oudere jeugd zoals dit nu al met vv Pinkenberg voor het meisjes- en damesvoetbal gebeurt.

De samenwerking met partners wordt direct gestart in en op de huidige accommodaties. Hiervoor wordt een parkmanager aangesteld, die de komende jaren deze samenwerking vorm geeft. Tegelijkertijd wordt de fase gestart om een accommodatieplan op te stellen. Deze twee trajecten lopen naast elkaar zodat duidelijk wordt welke ruimtes de nieuwe accommodatie nodig heeft.

Tot slot zal de samenwerking met de omgeving van het sportpark worden vormgegeven. De verkeers-, veiligheid- en parkeersituatie worden verbeterd waarbij de natuurlijke omgeving wordt gerespecteerd.

3. Aanleiding

Aanleiding van dit proces was in eerste instantie de sterk verouderde accommodaties van de verenigingen. Dit bleek ook uit de door onze verenigingen gemaakte analyse van de eigen club. Gaan wij ieder voor zich investeren en voortborduren op gebouwen die niet meer van deze tijd zijn? Of slaan we de handen ineen en durven we groot te denken: “een duurzame nieuwe accommodatie die invulling geeft aan zowel de behoefte vanuit de (voetbal)sport, de directe omgeving (o.a. natuurwaarden) alsmede een nader te onderzoeken palet van andere behoeften en functies die bijdragen aan optimaal gebruik van deze unieke locatie”, ook in de ochtend- en middaguren. Maar ook een “open en duurzaam sportpark” willen ontwikkelen, waar andere sporten en activiteiten kunnen plaatsvinden, zowel op commercieel als maatschappelijk gebied. Wij willen de maatschappelijke impact van ons sportpark daarmee verbeteren, ook door de samenwerking met elkaar te onderzoeken.

In een kennismakingsgesprek van ons als besturen van de verenigingen met de nieuwe wethouder sport is hierover gefilosofeerd en bleek ook de gemeente Rheden als eigenaar van de velden en de gronden onder de clubgebouwen op deze lijn te zitten. Om die reden is ook de gemeente aangesloten bij het visietraject.

Omdat wij als verenigingen dezelfde uitdaging hebben, is het interessant samen te onderzoeken waar de gemeenschappelijke belangen liggen om van daaruit naar een ambitieus totaalplan voor de toekomst te streven. Alleen ga je vaak sneller, maar samen kom je verder.

gemeente Rheden

4. De clubs

SVO vv Pinkenberg

Mooi om deze vereniging als eerste te noemen, omdat dit mogelijk een voorbeeld is voor het vervolg de komende jaren. Vv Pinkenberg is het samenwerkingsverband tussen de voetbalverenigingen VVO, Veluwezoom en DVOV op het gebied van meisjes- en vrouwenvoetbal. En dit eerste jaar ziet er veelbelovend uit. Dat geeft vertrouwen naar de toekomst.

De vereniging is in 2023 opgericht met het doel om structureel het meisjes- en vrouwenvoetbal aan te bieden op de Pinkenberg met tenminste één team in elke leeftijdscategorie met de wens om dit in de toekomst uit te breiden naar meerdere teams per leeftijdscategorie, van mini's tot mogelijk walking football. En dit alles in een veilige, sportieve, mooie en gezellige omgeving.

Vv Pinkenberg heeft de ambitie om de kracht van de drie moederorganisaties te bundelen. Die kracht is bij de clubs op de Pinkenberg gelegen in vier pijlers: we doen het samen, iedereen is welkom, als zichzelf en vooral plezier in het voetbal.

Veluwezoom

Sportclub Veluwezoom is in 1992 ontstaan door een fusie tussen de Velpse voetbalverenigingen Gelria (opgericht in 1916), sportclub Velp (opgericht in 1929) en Velpse Boys (opgericht in 1921). Het fusiebestuur met afgevaardigden van de drie clubs moest de nieuwe vereniging leiden van ongeveer 1400 leden, allemaal met een verschillende achtergrond en hun eigen identiteit. De min of meer gedwongen fusie is bij oudere leden nog steeds merkbaar.

Veluwezoom heeft ongeveer 300 leden en kenmerkt zich door haar eigen karakter en cultuur, haar flexibiliteit, saamhorigheid, gezelligheid en laagdrempeligheid. Het aantal leden, het achterblijven van aanwas en de staat van de accommodatie ervaart men als een zwakte. De vergrijzing en een tekort aan vrijwilligers zijn bedreigingen voor de club. Kansen liggen dan ook in de samenwerking met de andere verenigingen.

gemeente Rheden

DVOV

Opgericht door leden van een jongensclub in 1932 als DVO (Door Vrienden Opgericht). In 1946 werd door een fusie van twee voetbalbonden daar de V van Velp aan toegevoegd. Vanaf 1955 speelt de vereniging op sportpark De Pinkenberg. Het is met ongeveer 900 leden de grootste van de drie clubs op De Pinkenberg. De vereniging kan bouwen op veel vrijwilligers, een bloeiende jeugd afdeling bij de jongste jeugd, actieve seniorenteams en op een steeds groter aantal jongere vrijwilligers in bestuur en commissies. DVOV heeft echter ook een verouderde en te krappe accommodatie, een relatief oud vrijwilligersbestand, een tekort aan vrijwilligers en uitstroom bij de oudere jeugd. Kansen ziet men vooral in de samenwerking met de andere verenigingen, meer dan voetbal op de accommodatie en een eventueel nieuw, gezamenlijk, duurzaam clubhuis.

gemeente Rheden

VVO

De oudste vereniging van de drie op het sportpark, opgericht in 1901 als Velsche Voetbalvereniging Olympia. De vereniging heeft een rijke historie, die per decennium op de website is vermeld. Vanaf 1939 speelt de club op sportpark De Pinkenberg, waar de tribune langs het hoofdveld echt de historie van de vereniging uitstraalt. VVO met ongeveer 600 leden kenmerkt zich door een steeds sterke organisatiestructuur, jeugd in alle leeftijdsklassen en een erg betrokken kern van vrijwilligers. Een zwakte is de staat van onderhoud van de accommodatie, het ruimtegebrek en een te zware belasting van sommige sleutelposities. Bedreigingen zijn een tekort aan jeugdtrainers, participatie van ouders en variabele energietarieven. De oplossing ziet men echter in de samenwerking met de andere verenigingen en het uitbreiden van het aantal partners op het sportpark.

gemeente Rheden

5. Het proces

Voor de eerste fase van het visietraject, zijn de volgende vragen opgesteld:

- Wat zijn de demografische trends en ontwikkelingen?
- Naast het organiseren van bestaande activiteiten, welke activiteiten / sporten zijn er mogelijk op het sportpark en welke behoefte is er bij leden, gemeente of andere partners?
- Welke kansen zijn er op deze locatie en accommodatie?
- Hoe kan vrijwilligerswerk en binding met de clubs eruit zien in de toekomst?
- Hoe ziet de samenwerking tussen clubs en eventuele partners eruit op het sportpark in de toekomst?

Stuurgroep en werkgroep

Om uitvoering te geven aan dit visietraject hebben wij met de gemeente Rheden een stuurgroep en een werkgroep in het leven geroepen. De stuurgroep bestaat uit de volgende leden: Wim Jansen (SC Veluwezoom), Coen Zwiers (VVO), Engel Muller (DVOV), Ronald ter Hoeven (wethouder gemeente Rheden), Eduard Leurs (gemeente Rheden) en Koen Vosmeijer (gemeente Rheden).

Ook in de werkgroep zijn alle verenigingen en de gemeente vertegenwoordigd: Paul Hendriks (SC Veluwezoom), Marc van Meeteren (DVOV), Piet Kranendonk (DVOV), Brian Donderwinkel (VVO) en Koen Vosmeijer (gemeente Rheden).

Huib van Oorschot heeft als onafhankelijk procesbegeleider gefungeerd.

Hoe gekomen tot de juiste inhoud

Wij hebben een stappenplan gemaakt om te komen tot een gezamenlijk gedragen toekomstvisie voor het sportpark. In de algemene ledenvergadering van onze clubs is dit project met de leden gedeeld. In oktober hebben wij al een analyse gemaakt van de eigen vereniging: wat zijn de sterke en zwakke punten, waar liggen er kansen en wat zijn de bedreigingen. Deze analyses zijn met elkaar gedeeld en zijn samengevoegd tot een totaalanalyse.

Iedere vereniging heeft een groep van zo'n 10 à 15 personen, waaronder ook een paar bestuursleden, gevraagd deel te nemen aan een brainstormsessie en een vervolg daarop. Vanaf december tot en met februari heeft dit in drie avonden plaatsgevonden. Daarnaast hebben wij een avond georganiseerd met omwonenden van het sportpark om hen mee te nemen in onze gedachtegang en hen te horen. Tenslotte hebben wij ook mogelijke nieuwe gebruikers / partners van het sportpark uitgenodigd om met hen de mogelijkheden te bespreken.

Het resultaat van al deze avonden is besproken door onze besturen, de brainstormgroep, de leden van de drie verenigingen en de gemeente Rheden. Het resultaat is verwerkt in deze toekomstvisie voor het sportpark De Pinkenberg. Wij hebben de leden van de drie verenigingen ook via twee nieuwsbrieven (december 2023 en maart 2024) op de hoogte gesteld.

gemeente Rheden

6. Demografische ontwikkelingen

Eén van de gestelde vragen bij het opstellen van deze visie was: wat zijn de demografische trends en ontwikkelingen die van invloed kunnen zijn op sportpark De Pinkenberg. De KNVB is, in samenwerking met de gemeente Rheden, tot de volgende analyse gekomen.

Analyse

Door de gevormde werkgroep is gepresenteerd dat de georganiseerde sport rondom de Pinkenberg minder wordt. Voor voetbal lijkt dat niet te gaan gelden. In het afgelopen jaar is in alle 3 gemeentes rondom de Pinkenberg het aantal KNVB-leden gestegen t.o.v. het jaar ervoor. In Arnhem is de groei in het aantal spelende leden op 1 januari 2024 7,5% ten opzicht van 1 januari 2023, in Rheden 8,8% en in Rozendaal 1,5%. Georganiseerd voetbal lijkt dus groeiende in de regio, wat tevens past in het landelijke beeld waarin het aantal actieve spelers ook stijgt.

De meeste spelers van de clubs op de Pinkenberg zijn woonachtig in de gemeentes Rozendaal (5%), Rheden (52%) of Arnhem (38%). De overige 5% woont verspreid over andere gemeentes die verder van de Pinkenberg af liggen. Om de groei van het aantal voetballers op basis van demografische ontwikkeling te voorspellen wordt er daarom gekeken naar (delen van) deze 3 gemeentes.

De voorspelling is gebaseerd op twee datasets:

- Van de gemeente ontving de KNVB een bestand met demografische ontwikkeling in de gemeente Rheden. Deze dataset bevat het aantal inwoners per wijk. Door de voorspelde groei voor de totale gemeente te pakken en dit door te rekenen naar de wijken weten we het verwachte aantal inwoners per wijk.
- Daarnaast beschikt de KNVB over een model dat het potentieel voor voetbal voorspelt. De voorspelling voor de potentie van voetbal wordt gedaan door de CBS kenmerken van een wijk af te zetten tegen de voetbalparticipatie. Op basis van de kenmerken van een wijk kan er dus een voorspelling gedaan worden hoeveel voetballers er realistisch gezien verwacht zouden worden. Een hogere voorspelling dan de huidige waarde doet vermoeden dat er ruimte is voor voetbal om te groeien.

Het verwachte toekomstige aantal voetballers is berekend door het toekomstige aantal inwoners van een wijk af te zetten tegen de voorspelde participatie in een wijk. De resultaten van deze analyse zijn terug te vinden in een Excel-sheet genaamd 'prognose Pinkenberg'. Het belangrijkste resultaat vanuit dit bestand is dat er een groei van iets meer dan 400 voetballers verwacht wordt in de bekeken regio in periode tussen nu en 2050. Dit zal dus ook doorwerken naar het ledenaantal van de clubs op De Pinkenberg. Omdat VVO en DVOV op dit moment al een tekort ervaren op hun velden volgens de berekening van de accommodatiedruk zal dit vermoedelijk problemen gaan geven.

Kanttekeningen

- De groeicijfers uit de Excel-sheet zijn geen groeicijfers per wijk, maar de groeicijfers per gemeente, doorgetrokken naar de wijken door de gemeente zelf. Idealiter zou de echte ontwikkeling per wijk in kaart moeten worden gebracht, zodat een betrouwbaarder resultaat kan worden gepresenteerd
- Daarnaast zit nieuwbouw niet in deze cijfers, zoals bij een andere gemeente wel het geval was

gemeente Rheden

- Naast de drie genoemde verenigingen is er een vierde vereniging actief op de Pinkenberg, SVO vv Pinkenberg. Omdat dit een samenwerkingsverband betreft heeft deze vereniging geen leden en dus ook geen invloed op deze aantallen
- Bij de groei wordt de aanname gedaan dat de samenstelling van de bevolking niet zal veranderen. Omdat we in de bevolkingsontwikkeling zien dat vooral de oudere leeftijdsgroep groeit zal dit ook een (voor nu niet door te berekenen) invloed op het voetbal hebben.
- Het aantal inwoners in de 'wijk' Rheden is volgens het CBS lager dan volgens de cijfers in deze Excel

Vervolgstappen

De huidige groeicijfers die van de gemeente zijn ontvangen omvatten demografische groei, maar nog geen groei/krimp door geplande woningbouw/-sloop. In het bijgeleverde word bestand stonden al wel de nieuwbouwplannen vermeld:

- Ontwikkeling IJsseldistrict Velp:
 - In periode 2023-2033 – 786 woningen
 - Op lange termijn: totaal 1.100 woningen
 - Zowel huur als koop
 - [https://www.rheden.nl/Inwoners/Wonen leefomgeving/Nieuwbouw en ontwikkelingen/Nieuwe woonwijk IJssel District Velp](https://www.rheden.nl/Inwoners/Wonen_leefomgeving/Nieuwbouw_en Ontwikkelingen/Nieuwe woonwijk IJssel District Velp)
- Opgave Arnhem:
 - 16.000 woningen tot 2040. 8.000 – 10.000 in de 'Spoorzone'
 - Ontwikkelperspectief Spoort Zone Arnhem Oost
 - [https://www.arnhem.nl/stad_en_wijken/projecten/Spoorzone Arnhem Oost](https://www.arnhem.nl/stad_en_wijken/projecten/Spoorzone_Arnhem_Oost)

De komende periode zal worden gezien hoe met alle beschikbare gegevens de gebruikte modellen kunnen worden verfijnd om nog een beter inzicht te krijgen in de ontwikkeling van het aantal voetballers, ook per leeftijdscategorie.

gemeente Rheden

7. Toekomstvisie sportpark De Pinkenberg

Een door de leden van onze verenigingen gedragen visie is het resultaat van een mooi met elkaar doorlopen proces. Met deze visie kunnen wij aan de slag met de uitvoering ervan en met een volgende fase in het proces: het opstellen van een accommodatieplan.

Uit alle input die is opgehaald bij de brainstormgroep en onze leden is de visie opgesteld in een zestal onderwerpen:

1. Samenwerking tussen de clubs
2. Activiteiten op het sportpark
3. Samenwerking met partners op het sportpark
4. Een gezamenlijke nieuwe accommodatie
5. De Pinkenberg en haar omgeving
6. Veiligheid en parkeren

Samenwerking tussen de clubs

Het belangrijkste bij de samenwerking tussen onze verenigingen is dat de sfeer en eigenheid van de verenigingen blijft behouden. De gemoedelijkheid en elkaar kennen willen wij graag behouden. Dat er steeds vaker samen overleg wordt gevoerd is evident, dit zal organisch gebeuren.

De samenwerking zoeken wij op korte termijn bij het organiseren van (KNVB) opleidingen, EHBO / AED cursussen, (externe) kampen in de zomer en gezamenlijke toernooien en evenementen. Daarnaast maken wij een plan voor de samenwerking bij de jeugd, te beginnen bij de oudste jeugd, waar het aantal teams nu beperkt is, naar voorbeeld van vv Pinkenberg. In de jongeren van de drie clubs gaan wij meer investeren.

Verder werken wij op termijn samen op vrijwilligersgebied, o.a. gezamenlijke coördinatoren, op gebied van inkoop (materiaal, horeca, etc.) en beveiliging.

Activiteiten op het sportpark

Verenigingen komen op de tijden dat zij het sportpark gebruiken, in de avond en het weekend, vooral op zaterdag, nu al ruimte tekort. Dit ruimtegebrek wordt in de toekomst groter als er zich nog meer leden bij de clubs aanmelden zoals uit de demografische ontwikkelingen blijkt. Dit kunnen wij mogelijk oplossen door in de toekomst nog een extra kunstgrasveld aan te leggen. Door de week overdag en op zondag is er op de velden ruimte voor andere activiteiten. Ook rond de voetbalvelden maken wij ruimte voor andere sporten / activiteiten. Mogelijkheden zijn senioren sport, jeu de boules, beach sporten, gymzaal met bijbehorende sporten, sportfaciliteiten voor scholen, sportmedische testen.

gemeente Rheden

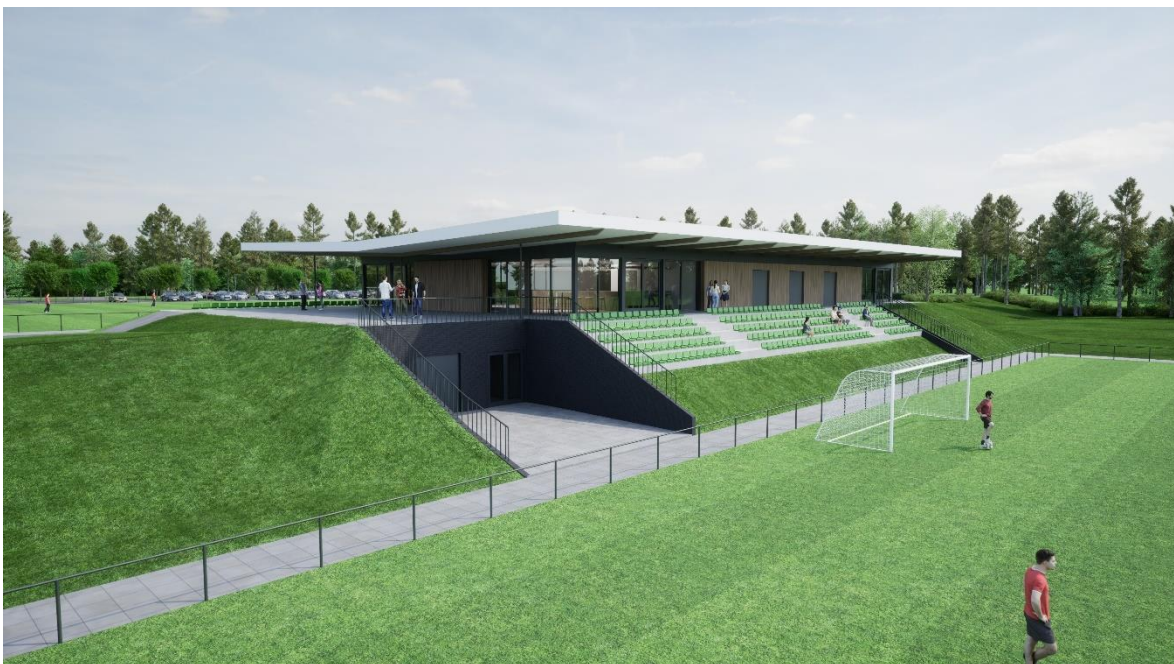

Samenwerking met partners op het sportpark

In samenwerking met de gemeente Rheden onderzoeken wij of een parkmanager kan worden aangesteld die onderzoekt welke partners van de huidige en mogelijk toekomstige accommodatie(s) gebruik willen maken. Een aantal organisaties heeft zich op een avond begin februari al gemeld. Deze partners nemen wij ook mee in het opstellen van het accommodatieplan. Als indicatie wordt aan de volgende partners of mogelijkheden gedacht: Kinderdagverblijf / BSO, locatie voor andere sporten / verenigingen, dagopvang kwetsbare groepen, startpunt kinderactiviteiten, ruimte voor sportmedische testen, cursussen, opleidingen en fysioruimte.

Een gezamenlijke nieuwe accommodatie

Onze toekomstdroom, zeker, maar met behoud van de sfeer op het sportpark gaan wij de komende jaren onze droom realiseren. Binnen tien jaar staat er een gezamenlijk volledig nieuw en duurzaam clubhuis op een duurzaam en open sportpark. Het clubhuis van de toekomst met niet alleen ruimte voor onze huidige clubs, maar ook ruimte voor partners, waar de komende jaren de samenwerking mee wordt gezocht.

Een impressie van een droom?

De realisatie van een nieuw, gezamenlijk clubhuis is een lang proces. De eerste jaren zoeken wij de samenwerking met partners, zodat duidelijk wordt welke partners ook van het nieuwe clubhuis gebruik willen maken. Het opstellen van een accommodatieplan zal in de volgende fase van dit visietraject een plaats krijgen, naast de uitvoering van onze overige ambities.

gemeente Rheden

De Pinkenberg en haar omgeving

Sportpark De Pinkenberg ligt in een prachtige, natuurlijke omgeving. Hier zijn wij als clubs erg blij mee. Wij willen graag dat bij de uitvoering van deze visie deze natuurlijke omgeving een belangrijke plaats blijft houden. Met de kansen die de omgeving biedt zoeken wij de samenwerking. Het sportpark wordt een startpunt / ontmoetingsplek voor hardlopers, fietsers, wandelaars en paardrijders. Tevens kan het sportpark een locatie worden voor het organiseren van trainingskampen in samenwerking met de overnachtingsfaciliteiten in de omgeving.

Veiligheid en parkeren

De verkeerssituatie rondom het sportpark wordt in samenwerking met de gemeenten Rheden en Rozendaal verbeterd en veiliger gemaakt, inclusief het parkeren op en rondom het sportpark. O.a. worden de toegangswegen beter verlicht en er wordt een plan gemaakt om het aantal parkeerplaatsen uit te breiden en veiliger en overzichtelijker te maken, zodat overlast zoveel mogelijk wordt beperkt.

Een aankomst op De Pinkenberg in 2035

Al fietsend naar boven zie ik de auto's linksaf slaan naar het mooie met zonnepanelen overdekte parkeerterrein, waarmee de auto's direct worden opgeladen. De fiets kan ik kwijt in de ruime fietsenstalling bij het grote nieuwe clubhuis. Een groep mensen geniet van het zonnetje en speelt jeu de boule op een aantal banen dichtbij het clubhuis. Achter het clubhuis werken een aantal beach volleyballers zich in het zweet op een terrein waar ook beach voetballers uit de voeten kunnen.

Op de velden wordt gevoetbald, het is een drukte van belang. In het twee verdiepingen hoge, duurzame clubhuis zijn de kleedkamers op de begane grond en de kantine op de eerste etage gesitueerd. De kantine met veel raampartijen heeft uitzicht op diverse velden, het is er een drukte van belang. Ik loop langs de ruimtes voor fysiotherapie, buitenschoolse opvang, bestuurskamer, commissiekamer en kom in de grote kantine. Er heerst een gezellige en gemoedelijke sfeer, iedereen kent elkaar lijkt het wel. Vrijwilligers achter de bar en in de ruime keuken zorgen ervoor dat iedereen snel geholpen wordt.

Nadat ik alle indrukken op mij heb laten inwerken overheerst één gevoel: "hier voel ik me thuis".